

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Hadis Dersi: Sadakanın Fazileti

*Es-salamu aleykum ve RahmetuLlahi ve Berekatuhu.
Enzu bi-Llahi mine ş-şeytani r-racim. BismilLahi r-Rahmāni r-Rahīm.
Ve s-salatu ve s-salamu ‘ala Rasulina Muhammed’in Seyyidi l-evveline vel ahirin.
Meded yā ResūlaLlah, meded yā Sādātī ‘Ashābi ResūliLlah, meded yā Meşāyihinā,
Destur Mevlāna Şeyh Abdullāh el-Fa’iz ed-Dağistāni, Şeyh Muhammed Nazım el-
Hakkani. Meded.*

1- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

إذا أعطيتُم الزَّكَاةَ فلا تَتَسَوَّأُوا ثَوَابَهَا؛ أن تقولوا: اللَّهُمَّ اجْعَلْهَا مَغْنَمًا، ولا تَجْعَلْهَا
مَغْرَمًا

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, “**Siz zekâtı verdiğiniz zaman, sevabını gözeterek; 'Allah'ım sen onu makbul et, onu bizim için bir kazanç yap, bir ceza yapma' deyin.**” Tabii herkes zekât verirken zekât niyetiyle veriyor, ama Allah kabul etsin diye dua ederek vermesi de lazımdır.

2- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

إن الصدقة يبتغى بها وجه الله، والهدية يبتغى بها وجه الرسول وقضاء الحاجة

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, “**Sadaka ile Allah rızası gözetilir; hediye ile Resûlullah'ın sünnetine uyulması ve ihtiyacın giderilmesi gözetilir.**” Sadaka Allah rızası içindir, hediye vermek de yine çok makbul bir ibadettir. Sadaka ve hediye, Allah rızası için ve Peygamber Efendimiz'in hürmetine verildiğinde, hacetler onun vesilesiyle kabul olur.

3- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

إذا تصدقت فأَمْضِهَا

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadaka vermek istediğin zaman, o sadakayı vermekte acele davran, yani bekletme.”** Sadaka vereceksen ve o an verecek birisini bulamazsan, onu sadaka olarak bir kenara ayır. O günün sadakası niyetiyle, muhakkak sabah evden çıkmadan sadaka vermek lazımdır; o parayı bir yere ayırın. Peygamber Efendimiz, onu sonraya bırakmayın diyor.

4- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

استتمام المعروف أفضل من ابتدائه

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Ma’ruf, yani iyilik olan bir şeye teşebbüs edip onu tamamlamak, ona sadece başlamaktan daha faziletlidir.”** Yani bir iyilik yapacaksan onu tamamlaman, sadece başlamandan daha hayırlıdır. Yani başlanan iş muhakkak tamamlansın diyor Peygamber Efendimiz sallAllahu aleyhi ve sellem. Yani yapılan maaruf, iyiliği yarı buçuk bırakmayın.

5- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أمسك عليك بعض مالك فهو خير لك

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor, **“Sadaka vereceğin zaman malının bir kısmını kendine ayır, bu senin için daha hayırlı olandır.”** Yani sadaka verirken ihtiyacın olan şeylerin hepsini verme; sana da lazım olur. Kendine ayırman da senin hayrına olur.

6- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

لا تطعموا المساكين مما لا تأكلون

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Yoksullara kendi yediğiniz artıklardan yedirmeyiniz.”** Yani onlara özel bir pay ayırıp verirsiniz, ihtiyaçlarını öyle karşılırsınız. Onlar onu nasıl değerlendireceklerse öyle değerlendirsinler, diyor.

7- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Peygamber Efendimiz şallâ Llâhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

ابدأ بنفسك فتصدق عليها فإن فضل شيء فلا أهيك فإن فضل عن أهيك شيء
لذوي قرابتك فإن فضل شيء عن ذي قرابتك فهكذا وهكذا

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadaka vermeye ilk önce kendinden başla.”** Yani sadaka vereceksen, üç kuruşun da olsa ilk başta kendi ihtiyacını karşıla. Kendine harcamanı da sadaka diyor Peygamber Efendimiz. **“Kendi ihtiyacından arta kalan bir şey olursa onu da ailene ver.”** Yani ailene harcayarak ilk başta onların ihtiyaçlarını gidereceksin; bu da sadaka sayılıyor. **“Eğer aileden de arta kalan bir şey olursa onu da akrabalarına ver.”** Yani aileden sonra paran kaldıysa, ihtiyacından fazlası varsa, ondan sonra sıra akrabaya gelir. **“Eğer akrabalarına verdikten sonra da bir fazlalık kalırsa, o zaman onu komşularına ve çevrende seninle ilişkisi bulunan kimselere ver.”** Yani yardıma en yakınından başlarsın, sonra yavaş yavaş daha uzaklara ulaşırsın.

8- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallâ Llâhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

ابدأ بمن تعول

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Vermeye, önce bakmakla mükellef olduğun kimselerden başla.”** Yani bir sadaka vereceğin zaman, ilk başta geçimini sağladığın insanlardan başla. Çünkü onlardan başlamayıp onları muhtaç bırakırsan ve başkalarına verirsen bu uygun olmaz. İlk başta yakın çevrendekilerin ihtiyaçlarını karşıla, ondan sonra yardımlaşma dairesini yavaş yavaş büyütürsün.

9- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallâ Llâhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

إن الصدقة على ذي القرابة يضاعف أجرها مرتين

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Akrabaya verilen sadakanın sevabı iki kat artırılır.”** Yani akrabasına sadaka veren kişi, yabancıya verene kıyasla iki misli daha fazla sevap kazanmış olur.

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

10- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

دينار أنفقته في سبيل الله، ودينار أنفقته في رقبة، ودينار تصدقت به على مسكين، ودينار أنفقته على أهلك، أعظمهما أجراً الذي أنفقته على أهلك

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, “Allah ﷻ yolunda harcadığın bir dinar, Allāh ﷻ rızası için bir köleyi azat etmek uğruna harcadığın bir dinar, bir yoksula tasadduk ettiğin bir dinar ve ailene harcadığın bir dinar arasında sevabı en büyük olanı, ailene harcadığın dinardır.” Yani saydığımız tüm bu amellerde büyük sevaplar vardır ama en hayırlısı ve en makbul olanı ailene harcadığındır. Ailen fakir ve muhtaçken başkasına vermektense, ailedeki kişinin ihtiyacını karşılayan çok daha faziletli olur.

11- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

الصدقة على ذي الرحم صدقة وصلة

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, “Akrabanın akrabaya verdiği sadaka, hem sadaka hem de sıla-i rahimdir.” Yani sevabı ikiye katlanıyor. Sıla-i rahim (akrabalık bağlarını gözetmek) Allah Azze ve Celle’nin çok büyük bir emridir. Onun için, akrabana yardım ettiğinde hem sadaka sevabını hem de sıla-i rahim sevabını alır, iki kat kazanç elde etmiş olursun.

12- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

الصدقة على المسكين صدقة، وهي على ذي الرحم اثنتان: صدقة وصلة

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, “Yoksula sadaka vermek bir sadakadır. Akrabaya sadaka vermek ise, hem sadaka hem de sıla-i rahim olmak üzere iki iyilik yerine geçer.” Yani sevabı iki misli olur.

13- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

أفضل الدنانير: دينار ينفقه الرجل على عياله، ودينار ينفقه الرجل على دابته في
سبيل الله، ودينار ينفقه الرجل على أصحابه في سبيل الله عز وجل

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Dinarların en faziletlisi...”** - dinar bildiğiniz gibi paradır; eskiden altın paraydı, günümüzde de para birimi olarak kullanılıyor - **“kişinin kendi ev halkına harcadığı dinardır.”** Yani kişinin harcadığı ilk para ev halkına olmalıdır, en hayırlısı budur. **“Ondan sonra Allah yolunda cihad için bineğine (hayvanına) harcadığı dinar gelir.”** Yani Allah rızası için o hayvana bakıyor, onun tımarını yapıyor; bu da ikinci derecede faziletli oluyor. **“Daha sonra ise Allah yolundaki dava arkadaşlarına harcadığı dinardır.”** “Bu insanlar Allah Azze ve Celle’nin rızası için bu yoldadır” diyerek onlara yaptığı masraf da üçüncü dereceden faziletli bir ameldir.

14- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أفضل الصدقة أن تصدق وأنت صحيح شحيح، تأمل الغنى وتخشى الفقر، ولا
تمهل حتى إذا بلغت الحلقوم قلت: لفلان كذا، ولفلان كذا، ألا وقد كان لفلان
كذا

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en faziletlisi; sıhhatin yerindeyken, tam sağlıklı ve kuvvetliyken, dünya malına karşı aşırı istekli olduğun bir dönemde verdiğin sadakadır.”** Yani sıhhatliyken insan ölümü pek düşünmez; “daha çok yaşayacağım” diyerek dünya malına karşı çok arzulu olur. **“Zenginliği umup, fakirlikten korktuğun bir halde verdiğin sadakadır.”** Yani “sadaka veririm malım azalır” diye fakirlikten korktuğun o anda verirsen, işte en faziletli ve en makbul sadaka odur. İşte en hayırlı sadaka böyle bir durumdayken verilir. Sadakanı; can boğaza gelip de son nefeslerine yaklaştığın, artık umutların tükendiği ve doktorların “yapacak bir şey kalmadı” dediği zamana bırakma. Eskiden birisi vefat edeceği vakit yanına gelirler, “hakkını helal et” derlerdi; o da hakkını helal etmenin şuurunda olurdu. Şimdi ise hastaneye götürüyorlar, ağzına burnuna cihazlar takıyorlar; hasta ne konuşabiliyor ne bir şey yapabiliyor, üstelik hâlâ yaşayacağını zannediyor. Peygamberimiz; can boğaza gelmiş bir halde etrafındakilere “hakkınızı helal edin” diyerek yatarken, “Şu malım filanın olsun,

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

bu da filanın olsun” diyeceğin vakte kadar sadakanı geciktirme diyor. Dikkat et, sen o sözleri söylerken o mallar çoktan mirasçıların olmuştur.” Yani dağıttığın o şeyler zaten artık onlarındır; sen sadece son nefeslerini veriyorsun. Onun için, sadakayı sıhhatindeyken vermek en hayırlı olanıdır. Allah ﷻ hepimize bu nasip etsin inşaAllah.

Sadaka ResuluLlah fi ma kal, aw kama kal.

ResuluLlah söylediği sözde veya söylediği gibi doğruyu söylüyor.

Ihda': Ziyadeten ila şerefi' 'n-Nebi, sallaLlahu `aleyhi ve sellem ve 'Alihi ve esahabihi l-kiram, ve ila ervahi cemee'i el Enbiya'i ve l-Mürselin ve Hudema'i şera'ihim ve ila ervahi al E'immeti el erba'a, ve ila ervahi Meşayihina fi t-Tarikati n-Nakşibendiyyati l-Aliyya, hassatan İmamı t-Tarikati ve Gavsü l-Halikah Khwaja Bahauddin Muhammed el-Uveysiyi l-Buhari, Seyyidina Abdul Khaliq el Gucduvani, Mevlana Şeyh Şerafuddin el Dağıstani, Mevlana Şeyh Abdulla el Faiz el Dağıstani, Mevlana Şeyh Muhammed Nazım Adil el Hakkani ve sairri Sadatina ve s-Siddiqiyun, ve man nehnu fi hadratihim ve civarihim. Cümlemizin geçmişleri ruhları için. Şehit şühedalar ruhlar için. Hayırların gelmesi, şerlerin defolması için. İnsanların akılları başına gelmesi için. Li-Llahi Ta'ala, El-Fatiha.

[(Tercüme)] Peygamber Efendimizin şerefine, salat ve selam O'na, âline ve ashabına, bütün peygamberlerin ve resullerinin ve şariatlarına hizmet edenlerin ruhlarına, dört imamın ruhlarına. Ve En Seçkin Nakşibendi tarikatının Meşayihimizin, özellikle Gavs-ı Halikâ (Yaratılışın Yardımcısı) Tarikatının İmamı, Havaca Behaeddin Muhammed el-Uveysiyi el-Buhari, Seyyidina Abdülhalik el-Gucduvani, Mevlana Şeyh Şerafeddin el-Dağıstani, Mevlana Şeyh Abdulla el-Fa'iz el-Dağıstani, Mevlana Şeyh Muhammed Nazım Adil el-Hakkani ve diğer efendilerimizin ve Sıddıkîlerin ruhlarına. Ve onların huzurunda ve yakınında olduğumuz. Cümlemizin geçmişleri ruhları için. Şehit şühedalar ruhlar için. Hayırların gelmesi, şerlerin defolması için. Yüce Allah'a, El Fatiha.]

Mawlana Sheikh Muhammad Adil ar-Rabbani
18 Ağustos 2026 / 05 Rebiülevvel 1448
Beylerbeyi Dergâhı, İstanbul